

Sirküler No : 2026/48

18.05.2026, Bursa

Konu : Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Yapılan Değişiklikler

16/5/2026 tarih ve 33255 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin asgari işçilik uygulamasına ilişkin bazı hükümlerinde değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişiklikler özetle; *asgari işçilik araştırma işleminin tanımının güncellenmesi, birden fazla yapı ruhsatı bulunan özel nitelikteki bina inşaatlarında tek sicil numarası altında yürütülebilme şartlarına süre şartı eklenmesi, ihale konusu işlerde araştırma işleminin hangi tutarlar ve tarihler üzerinden yapılacağına ilişkin açıklık sağlanması, özel nitelikteki inşaatlarda yapı ruhsatı ve birim maliyet bedelinin esas alınmasına ilişkin kuralların değiştirilmesi ve tescil/bildirim yapılmamış işlerde tahakkuk sürecinin yeniden düzenlenmesine* yöneliktir.

1. “Araştırma” Tanımı “Asgari İşçilik Araştırma İşlemi” Olarak Yeniden Düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının “Araştırma” tanımına ilişkin bendinde değişiklik yapılmıştır.

Yeni düzenleme ile tanım “Asgari işçilik araştırma işlemi” olarak değiştirilmiş ve kapsam daha ayrıntılı şekilde ifade edilmiştir. Buna göre asgari işçilik araştırma işlemi; kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işler ve özel nitelikteki inşaat işleri bakımından, ilgili kurum ve kuruluşlardan elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda;

- Asgari işçilik hesaplaması yapılıp yapılmayacağına,
- Hesaplama yapılacaksa yeterli işçilik bildirilip bildirilmediğinin, kurumca değerlendirilmesi, kontrol edilmesi ve hesaplanması aşamalarını ifade etmektedir.

Ayrıca önceki metinde yer alan “5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar” ifadesi yerine yeni metinde “bankalar” ifadesi kullanılmıştır.

2. Birden Fazla Yapı Ruhsatı Bulunan Özel Nitelikteki Bina İnşaatlarında Tek Sicil Numarası İçin Süre Şartı Getirilmiştir.

Yönetmeliğin “İşyeri bildirgesi” başlıklı 27. maddesinin sekizinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Yeni düzenleme ile birden fazla yapı ruhsatı bulunan özel nitelikteki bina inşaatlarının tek sicil numarası altında yürütülebilmesi için;

- Aynı işveren tarafından yaptırılması,
- Parsellerin bitişik ya da yakın olması,

- Sigortalıların birbirine karışması,
- İşveren tarafından ilk işin başlangıç tarihinden itibaren altı ay içinde talepte bulunulması, gerekmektedir.

3. İhale Konusu İşlerde Araştırma İşlemine İlişkin Kurallar Değiştirilmiştir.

Yönetmeliğin “İhale konulu işlerde araştırma ve re'sen yapılacak işlemler” başlıklı 110 uncu maddesinde ihale konusu işlerde araştırma ve re'sen yapılacak işlemlere ilişkin önemli değişiklikler yapılmıştır.

3.1. Toplam İstihkak Tutarı Bildirilmemişse Ödenen Hakediş Üzerinden Araştırma Yapılabilecektir

Yönetmeliğin 110 uncu maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümlelerle, işin geçici kabulü noksansız yapılmakla birlikte işverene ödenmesi gereken toplam istihkak tutarı bildirilmemiş ve işveren tarafından talepte bulunulmuşsa, işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden araştırma yapılabilecektir. Ancak bu durumda ilişiksizlik belgesi düzenlenmeyecektir. Daha sonraki bir tarihte ihale makamı tarafından ödenmesi gereken toplam istihkak tutarının bildirilmesi halinde, daha önce araştırma yapılan tutar toplam istihkak bedelinden düşülecek ve kalan tutar üzerinden yapılan araştırma sonucuna göre ilişiksizlik belgesi düzenlenecektir. Bu düzenleme ile, toplam istihkak tutarının henüz bildirilmediği hallerde, işverenin talebi üzerine ödenen hakediş tutarı esas alınarak sınırlı bir araştırma yapılmasına imkân tanınmış; ancak nihai ilişiksizlik belgesinin toplam istihkak tutarının bildirilmesinden sonra düzenleneceği açıkça hükme bağlanmıştır.

3.2. Sözleşmenin Yanı Sıra Şartname de Dikkate Alınacaktır

Yönetmeliğin 110. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan düzenleme ile işin sözleşmesinde veya şartnamesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli ise, öncelikle bu sigortalıların kişi/gün sayısı üzerinden Kuruma bildirilip bildirilmediği araştırılacaktır.

3.3. İş Bitim Tarihinin Belirlenmesine İlişkin Açıklık Getirilmiştir

Yönetmeliğin 110. maddesinin altıncı fıkrasına eklenen cümlelerle, ihale konusu işlerde iş bitim tarihinin hangi tarihe göre belirleneceği düzenlenmiştir. Buna göre, ihale makamı tarafından onaylanmış geçici kabul tutanağında ihale konusu işe ilişkin eksik veya kusur bulunmadığının belirtilmesi halinde, tutanakta yer alan iş bitim tarihi esas alınacaktır. Geçici kabul tutanağında eksik veya kusur tespit edilmişse, eksik ve kusurların tamamlandığı tarih iş bitim tarihi olarak kabul edilecektir. İşin geçici veya kesin kabule tabi olmaması durumunda ise, ihale makamı tarafından bildirilen iş bitim tarihine göre işlem yapılacaktır. Bu düzenleme ile geçici kabul tutanağında eksik/kusur bulunup bulunmamasına göre iş bitim tarihinin belirlenmesine ilişkin usul açıkça düzenlenmiştir.

3.4. Yarım Kalan veya Feshedilen İhaleli İşlerde Hakediş Tutarı Esas Alınacaktır

Yönetmeliğin 110 uncu maddesine eklenen yedinci fıkra ile ihaleli işin yarım kalması veya ihalenin feshedilmesi durumunda yapılacak araştırma işlemine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Buna göre, ihaleli işin yarım kalması veya ihalenin feshedilmesi halinde, işverene ödenen hakediş tutarı üzerinden araştırma işlemi yapılacaktır. Herhangi bir hakediş ödemesi yapılmamışsa, araştırma işlemi yapılmayacaktır.

4. Özel Nitelikteki İnşaatlarda Araştırma İşlemine İlişkin Değişiklikler Yapılmıştır.

Yönetmeliğin “Özel nitelikteki inşaatlarda araştırma ve re'sen yapılacak işlemler” başlıklı 111 inci maddesinde özel nitelikteki inşaatlarda araştırma ve re'sen yapılacak işlemlere ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

4.1. “Bina Maliyeti” Yerine “İnşaat Maliyeti” İfadesi Kullanılmıştır

Yönetmeliğin 111 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bina maliyeti” ibaresi “İnşaat maliyeti” olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik, Yönetmeliğin ilgili maddesinde özel nitelikteki inşaat işyerlerine ilişkin hesaplama terminolojisinin “inşaat maliyeti” kavramı üzerinden yürütülmesi sonucunu doğurmaktadır.

4.2. Bakanlık Unvanı Güncellenmiştir

Yönetmeliğin 111 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca” ibaresi, Bakanlığın güncel unvanına uygun olarak “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir. Buna göre, birim maliyet bedelleri her yıl inşaatın sınıfı ve grubuna göre Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca tespit edilerek, Kurumca özel nitelikteki inşaat işyerlerinin asgari işçilik uygulamasında esas alınacaktır.

4.3. Araştırmada İş Bitim Tarihinde Geçerli Yapı Ruhsatı Esas Alınacaktır

Yönetmeliğin 111 inci maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmiştir.

Değişiklik öncesinde, inşaatın ruhsatnamesinde yer alan yapı sınıfı ve grubu esas alınarak araştırma işlemi yapılmaktaydı. Yeni düzenlemeye göre ise, iş bitim tarihinde geçerli olan yapı ruhsatı esas alınarak araştırma işlemi yapılacaktır. Bu değişiklik, araştırma işleminde esas alınacak ruhsat bakımından iş bitim tarihinde geçerli olan yapı ruhsatı belirleyici hale getirilmiştir.

4.4. İnşaat Maliyetinin Hesabında Esas Alınacak Birim Maliyet Bedeli Değiştirilmiştir

Yönetmeliğin 111 inci maddesinin altıncı fıkrası değiştirilmiştir.

Değişiklik öncesinde, başladığı yıl içinde bitirilmiş inşaatlarda inşaatın bittiği tarihte yürürlükte olan; başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaatlarda ise inşaatın bitirildiği yıldan önceki yıla ait yayımlanan son birim maliyet bedeli esas alınmaktaydı.

Yeni düzenlemeye göre;

- Başladığı yıl içinde bitirilmiş olan inşaat maliyetinin hesaplanmasında, inşaatın bittiği tarihte geçerli olan birim maliyet bedeli esas alınacaktır;
- Başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaat maliyetinin hesabında ise, inşaatın bitirildiği yıl hariç olmak üzere, inşaatın başladığı yıl ile bitirildiği yıl arasındaki tüm yıllara ait birim maliyet bedellerinin aritmetik ortalaması sonucu bulunan birim maliyet bedeli esas alınacaktır;
- Birden fazla birim maliyet bedelinin yayımlandığı yıl olması halinde, aritmetik ortalama hesabında o yıl içinde yayımlanan son birim maliyet bedeli dikkate alınacaktır.

Bu düzenleme ile birden fazla yıla yayılan özel nitelikteki inşaatlarda maliyet hesabında, bitirilen yıldan önceki yıla ait son birim maliyet bedeli yerine, inşaatın başladığı yıl ile bitirildiği yıl arasındaki yıllara ait birim maliyet bedellerinin aritmetik ortalaması esas alınacaktır.

4.5. En Az İki Yıl Sigortalı Çalıştırılmayan İnşaat İşyerlerinde Re'sen Araştırma Yapılacaktır

Yönetmeliğin 111.maddesine eklenen onuncu fıkra ile özel nitelikteki inşaat işyerleri bakımından yeni bir re'sen araştırma hali düzenlenmiştir. Buna göre, kapanma, terk veya tasfiye olmadığı halde, en az iki yıl süre ile sigortalı çalıştırılmadığı işveren tarafından bildirilen veya Kurumca tespit edilen özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, sigortalı çalıştırmaya son verilen tarih itibarıyla ünitece re'sen araştırma işlemi yapılacaktır.

5. Tescil Edilmemiş veya İşçilik Bildirimi Yapılmamış İşlerde Araştırma ve Tahakkuk Süreci Değiştirilmiştir

Yönetmeliğin "Araştırma ve re'sen yapılacak işlemlerde ortak hükümler" başlıklı 112 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmiş ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

5.1. "Özel Nitelikteki Bina İnşaatı" Yerine "Özel Nitelikteki İnşaat İşyeri" İfadesi Kullanılmıştır

Yönetmeliğin 112 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan düzenleme **Özel Nitelikteki Bina İnşaatı** ifadesi "özel nitelikteki inşaat işyerleri" olarak değiştirilmiştir. Buna göre, tescil edilmemiş veya tescil edilmiş olmakla birlikte işçilik bildiriminde bulunulmamış olan ihale konusu işler ile özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, işin başlangıç ve bitiş tarihleri ilgili idarelerden alınacak belgelerle tespit edilecek ve işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespitine ilişkin araştırma işlemi ünitece yapılacaktır. Bu nitelikteki işyerlerinde yapılan araştırma işleminde esas alınan asgari işçilik oranında eksiltme yapılmayacaktır. Önceki fıkroda yer alan "İhale konusu ve özel nitelikteki inşaat işlerinde hangi hallerde ünitece araştırma işlemi yapılacağı Kurumca belirlenir." cümlesi ise bu fıkradan çıkarılmış; aynı düzenleme maddeye eklenen yeni on birinci fıkra ile ayrıca hüküm altına alınmıştır.

5.2. Tahakkuk İş Bitim Tarihinin Bulunduğu Aya Mal Edilerek Yapılacaktır

Yönetmeliğin 112. maddesindeki yeni düzenlemeye göre ise söz konusu prim tutarı, aksine bir tespit olmaması halinde iş bitim tarihinin bulunduğu aya mal edilerek tahakkuk ettirilecektir.

5.3. Taahhütname Verilmesi Halinde de Borcun Kesinleşeceği Düzenlenmiştir

Yönetmeliğin 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan bir diğer değişiklikle, borcun kesinleşmesine ilişkin hallere taahhütname verilmesi de eklenmiştir. Yeni düzenlemeye göre, işverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi, taahhütname verilmesi veya itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılacaktır. Bu düzenleme ile taahhütname verilmesi de borcun kesinleşmesi sonucunu doğuran haller arasında açıkça sayılmıştır.

6. Yürürlük

Bu Yönetmelik, 16 Mayıs 2026 tarihinde yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bilgilerinize sunarız, Saygılarımızla.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.